

BORRE LEESCLUB
GROEP 8 ★ FEBRUARI

BORRE

EN DE VERVALSER VAN VAN STREEK

DOOR **JEROEN AALBERS**
MET ILLUSTRATIES VAN **STEFAN TIJS**

IWAN TRIEST

Borre, Radijs, Ovi en Elle zitten na een lange, vermoeiende schooldag bij Borre thuis op de bank. Ze drinken Prik en kletsen wat.

‘Cornelia woont sinds afgelopen weekend weer bij haar ouders,’ zegt Borre over zijn buurmeisje.

‘Ja, dat vertelde ze op school,’ zegt Elle, die bij Cornelia in de klas zit. ‘Ze zei dat het heel goed gaat. Haar vader is helemaal veranderd.’

‘Ten goede?’ vraagt Radijs.

‘Natuurlijk,’ zegt Elle. ‘Slechter kon ook haast niet.’

‘Waar is dat voor?’ vraagt Ovi en hij wijst naar een enorme map die Elle op de salontafel heeft gelegd.

‘Daar kun je tekeningen in bewaren zonder dat ze kreuken,’ zegt Elle. ‘Ik heb sinds vandaag een nieuwe...’

Het ruist en kraakt in Borres kontzak.

‘Hallo Borre? Hallo Kerkhof Kids? Zijn jullie daar? Over.’

Borre haalt de walkietalkie tevoorschijn en drukt de knop in.

‘Goedemiddag inspecteur Kops,’ zegt Borre. ‘Zegt u het maar. Over.’

‘Kunnen jullie langskomen?’

Borre kijkt de andere drie aan.

‘Is het belangrijk?!’ roept Elle in de richting van de walkietalkie.

‘Nou,’ zegt de oude agent, ‘mevrouw Kops is niet thuis. Die heeft een meidenavond. Dus nu moet ik voor mezelf koken. Dat kan ik best, maar, eh... ik weet niet zo goed hoe ik de oven moet instellen. Het is zo’n modern ding waarmee je

kunt bakken maar ook braden in hete lucht, magnetronnen tot wel 3000 watt, voorverwarmen en ontdooien op zeven verschillende standen, grillen van boven, van onder, van voor, van achter en opzij en er zit zelfs een diagonaal draaiend spit in voor een perfect schuine jusafvloeijing. Maar ik weet niet op welke van de honderd knopjes ik moet drukken om mijn diepvriespizza op te warmen. Ik heb al geproefd of ik hem bevroren kan opeten, maar dat is niet zo lekker...’

‘En nu wilt u dat wij komen uitvogelen hoe die oven werkt?’ vraagt Borre.

‘Als het niet te veel moeite is,’ zegt Kops. ‘Ovi heeft toch verstand van zulk soort technische apparaten?’

Ovi haalt zijn schouders op.

‘Dan gaan jullie maar lekker met Ovi mee,’ zegt Elle tegen Borre en Radijs, ‘want ik heb geen tijd. Ik heb sinds vandaag een nieuwe tekenleraar, meneer Raamte, en die heeft meteen bakken met huiswerk opgegeven...’

‘Wat zeg je me daar?’ klinkt Kops’ stem verbaasd uit het speakertje van de walkietalkie.

‘Ik vind het ook stom, huiswerk voor tekenen,’ zegt Elle.

‘Van de vorige tekenleraar kregen we nooit huiswerk op...’

‘Ja, nee, ik bedoel, krijg jij tekenles van Gerrit Raamte?!’

‘Ik weet niet hoe hij van voren heet, maar...’

‘Is het een magere man met wit haar, donkere ogen en een zwart potloodstreepsnorretje?’

‘Ja...’

‘Dan is het Ger! Dat heeft hij snel gedaan. Vorige week zat hij nog in voorarrest en nu heeft hij alweer een baan.’

‘Wat?!’ roept Elle uit. ‘Mijn nieuwe tekenleraar in voorarrest?!’

Ze nemen bij mij op school ook echt iedereen aan!

Waarvoor was hij gearresteerd?!’

‘Kijken jullie ’s avonds niet naar het journaal?’ vraagt Kops.

‘Nee, natuurlijk niet,’ zegt Elle. ‘Dat is toch hartstikke saai!’

‘Nou,’ zegt Kops, ‘dit is anders een fantastisch spannend verhaal...’ Hij begint te vertellen: ‘Een maand geleden werd in Zidavië, de laatste dictatuur van Europa, de dictator Iwan Triest afgezet.

Iwan Triest was een wrede alleenheerser, die enkel om zichzelf gaf. Het geld dat voor scholen bedoeld was, hield hij voor

zichzelf, dus de mensen leerden niets en bleven dom. Ook het geld voor de ziekenhuizen stak hij in eigen zak, dus de mensen die ziek werden, gingen dood. Hij eiste bij de boeren de oogsten op en verkocht deze aan het buitenland, waardoor de mensen verhongerden. Als een dappere Zidaviër iets over die misstanden durfde te zeggen, werd hij opgepakt, gemarteld en vermoord.

Van al het geld dat dictator Iwan Triest aan het uitbuiten van zijn volk verdiende, kocht hij champagne, kaviaar en fazant. Gouden kettingen, diamanten ringen en peperdure sportwagens. Bontjassen, antieke meubels en waardevolle kunstwerken.

Iwan Triest leefde als God in Frankrijk en de Zidaviërs leden. Dat kon zo niet langer, vonden de Verenigde Landen van de Wereld. Zij spraken met elkaar af dat ze niet meer met Iwan Triest zouden handelen. Het werd verboden om voedsel uit Zidavië te kopen. Zo zou de dictator geen geld meer verdienen. Ook werd het verboden om nog langer duur eten en drinken, sieraden, luxeartikelen, antiek en waardevolle kunst aan de dictator te verkopen. Dat zal hem leren, dachten de Verenigde Landen van de Wereld.

Maar er zijn altijd mensen die zich niet aan afspraken houden. Die wilden gewoon geld blijven verdienen aan Iwan Triest en zij verkochten al die dingen vervolgens stiekem toch aan hem. Uiteindelijk werd het het Zidavische volk te veel. Ze waren meer dood dan levend. Ze hadden niets meer te verliezen. Ze gingen de straat op en riepen: “Revolutie!” Ze bestormden het paleis van de dictator, ramden de deur in, grepen Iwan Triest en gooiden hem van het balkon.’

‘Net goed,’ zegt Borre in de walkietalkie. ‘Maar wat heeft Elles tekenleraar daarmee te maken? Over.’

‘Dat komt nu,’ zegt Kops en hij gaat verder. ‘Eerst deden de uitgehongerde Zidaviërs zich tegoed aan alle lekkere hapjes die in de honderden koelkasten en vriezers van het paleis lagen opgeslagen. Toen ze hun buiken rond hadden gegeten en weer een beetje op krachten waren gekomen, begonnen ze de juwelen en kunstwerken in vrachtwagens te laden. Dit was natuurlijk niet de bedoeling, dus landden er voor het paleis helikopters van de Verenigde Landen van de Wereld.

“Kom maar hier met die spullen,” zeiden de soldaten die met machinegeweren in de aanslag uit de helikopters kwamen.

“Die hebben we nodig om uit te zoeken wie Iwan Triest allemaal geholpen hebben.”

Toen hebben ze alle spullen uit het paleis overgevlogen naar het Internationaal Onderzoekscentrum van de Verenigde Landen van de Wereld, dat toevallig hier in Nederland zit. Daar hebben experts de sieraden en kunstwerken onderzocht. Een van de kunstexperts stuitte op iets vreemds: een schilderij van de beroemde 17^e-eeuwse schilder Bram van Streek. Er stond een vrouw met een trombone op. Hij had dit schilderij nog nooit eerder gezien. Hij liet de andere experts ernaar kijken. Die hadden het schilderij ook nog nooit gezien. Ze hadden een echte Van Streek ontdekt! De laatste keer dat er een onbekend schilderij van Bram van Streek was opgedoken, was alweer bijna tien jaar geleden. *Het trombonespeelstertje* moest miljoenen waard zijn. Maar hoe kwam Iwan Triest eraan? Uit het paleis in Zidavië hadden ze ook de administratie van de dictator meegenomen. Na dagen zoeken vonden

ze tussen alle paperassen een handgeschreven bonnetje. “*Het trombonespeelstertje* van Bram van Streek, zeven miljoen euro,” stond er in blauwe vulpeninkt op. Daaronder een stempel: “Gerrit Raamte, kunsthandelaar, Ezelstraat 36, 2180 DC Retteketteterdam”.

‘Hè?!’ roept Elle in de richting van de walkietalkie. ‘Maar meneer Raamte is tekenleraar, geen kunsthandelaar!’

‘Tekenerleraar, kunsthandelaar en schilder,’ zegt Kops. ‘Voordat Gerrit Raamte een fortuin als kunsthandelaar verdiende, was hij schilder. Maar zijn eigen schilderijen verkochten voor geen meter. Tegenwoordig houden de mensen van moderne, abstracte kunst. Gerrit schilderde de dingen juist heel ouderwets, zodat je precies zag wat het moest voorstellen.’

‘Vertel mij wat,’ mompelt Elle. ‘Als huiswerk moet ik van hem zo precies mogelijk een plukje van m’n eigen haar natekenen: haartje voor haartje...’

‘Omdat hij zijn eigen schilderijen aan de straatstenen niet kwijt kon,’ gaat de inspecteur verder, ‘ging Gerrit Raamte maar de schilderijen van anderen verkopen om geld te verdienen. En nu leek het er sterk op dat hij *Het trombonespeelstertje* van Bram van Streek aan Iwan Triest verkocht had. Dat was niet alleen verboden omdat je niks mocht verkopen aan de dictator, maar ook schandelijk omdat het een onontdekt schilderij van een grote 17^e-eeuwse Hollandse meester betrof. Een schilderij dat zo belangrijk voor de Nederlandse cultuur is zomaar aan een tiran in een ver buitenland verkopen, is bijna hetzelfde als landverraad!’

Gerrit Raamte werd door de politie opgepakt en er werd een grote rechtszaak voorbereid. Toen ik van deze zaak hoorde, wist ik dat ik erbij moest zijn. Want – dat wisten jullie misschien niet – naast modderworstelen en zepelins is kunst een van m’n grote hobby’s. Niet dat ik zelf schilder of beeldhouw, daar heb ik helaas het talent niet voor, maar ik vind het allemaal wel reuze-interessant.’

‘Echt superboeiend,’ zucht Elle. ‘M’n tekenleraar is een crimineel. Wat een verrassing. O nee, wacht: zo’n beetje al m’n leraren en leraressen zijn misdadigers. Hoe kon ik dat nu vergeten...’

‘Een verdachte is onschuldig tot het tegendeel bewezen is,’ zegt Kops, die haar wel gehoord heeft. ‘Dat tegendeel moet bewezen worden in een rechtszaak...’

VERKWANSELAAR

‘De eerste zitting was drie weken geleden,’ vertelt Kops. ‘Het was maandag vroeg in de morgen. Het was donker, koud en nat. Met van die regen die net geen hagel is. Mensen in lange regenjassen haastten zich over de spiegelende straten naar hun kantoorbanen. Ik was mijn paraplu vergeten en liep doorweekt en verkleumd de trappen van het gerechtsgebouw op. Ik stapte door de automatische schuifdeuren naar binnen, de hal in. Onder bleek tl-licht stonden her en der groepjes mensen: advocaten, personeel van het Openbaar Ministerie en de rechtbank in hun zwarte toga’s en witte beffen, een journalist, een fotograaf die de flits op zijn camera nog even testte, wat politieagenten en een enkele geïnteresseerde zoals ik. De massief eiken deur van de rechtszaal ging open. “Als u hier bent voor de rechtszaak tegen Gerrit Raamte, kom dan snel binnen,” schalt een vrouw met een kroezig permanentje boven het geroezemoes van de mensen uit. “We beginnen over vijf minuten.”

Iedereen gaat de zaal in. Ik ga op de derde rij zitten, aan het gangpad in het midden. Ik ben vaker in deze rechtszaal geweest en ik weet dat je vanaf deze plaats alles goed kunt zien en horen. Ik trek mijn natte jas uit en hang hem over de rugleuning van mijn stoel te drogen. Mijn gezicht en mijn handen tintelen nog van de kou, maar ze hebben de verwarming hoog gezet, dus straks ben ik weer warm. Ik ga zitten en kijk om me heen. In deze rechtszaal is de afgelopen vijftig jaar niets veranderd: de houten stoeltjes met de groene, leren bekleding, het donkerrode tapijt op de vloer, het behang met

de sierlijke patronen in goud en het enorme schilderij van de koningin aan de muur.

Het geroezemoes verstomt in de zaal als Gerrit Raamte door twee politieagenten wordt binnengebracht. Hij is geboeid.

“Kijk,” zegt iemand, “zo ziet nou een dictatorsvriendje eruit.”

“Een verkwanselaar van Nederlands cultureel erfgoed zul je bedoelen,” zegt een ander.

“Ik zie zijn advocaat helemaal nergens,” merkt iemand op.

De twee agenten zetten Gerrit Raamte in de beklagdenbank.

“Dames en heren,” schalt de vrouw met het kroezige permanentje, “wilt u nu stil zijn en opstaan voor rechter Linker.”

Iedereen zwijgt en gaat staan als rechter Linker de zaal betreedt. Zijn witte pijpenkrullenpruik zit scheef op zijn hoofd.

“Gaat u allemaal weer zitten,” gebiedt hij met zware stem.

“Eens even zien. Wat staat er vandaag op het programma?”

De rechter spit door de papieren op de tafel voor zich. “Ah, ik zie het al. De zaak tegen Gerrit Raamte. Zeg, heeft iemand mijn hamer soms gezien?”

Een medewerker van de rechtbank komt toegesneld, kijkt tussen de papieren, in de zakken van de pij van de rechter, onder zijn stoel en tafel, maar hij vindt geen hamer.

“Hier ligt-ie ook niet!” roept een andere medewerker vanuit het kamertje van de rechter.

“Zou ik hem thuis hebben laten liggen?” vraagt de rechter zichzelf hardop af.

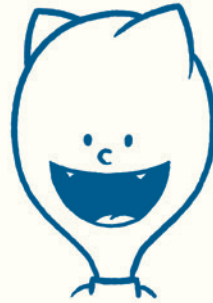
“Zal ik hem voor u gaan halen, edelachtbare,” vraagt de ene medewerker.

“Dat duurt te lang,” zegt rechter Linker, “ik woon hier een uur vandaan. Ga bij Zagen Zagen Wiede Wiede Wagen, die gereedschapswinkel verderop in de straat, een hamer kopen.” De rechtsbankmedewerker neemt het geld aan en haast zich naar de winkel.

“Nu kunnen we met z’n allen op die hamer gaan wachten,” spreekt rechter Linker de zaal toe, “maar we kunnen ook – als u belooft zich allemaal ordelijk te gedragen – alvast beginnen. Is dat afgesproken?”

Iedereen knikt.

“Mooi,” zegt de rechter. “Waar waren we? O ja, de zaak tegen Gerrit Raamte. Officier van justitie, leest u de aanklacht voor.”

Verder lezen?

**Bestel het boek in de webwinkel
of word lid van de Borre Leesclub
om de boeken met korting
te ontvangen.**